

INTERNATIONAL WEEKLY

№2 01.02.2025- 28.02.2025

Теми:

- Україна – ЄС
- Зовнішня та безпекова політика України
- Перебіг російсько-української війни

■ УКРАЇНА - ЄВРОПЕЙСЬКИЙ СОЮЗ

Аналіз теми тижня: Американська Мюнхенська зрада Європи _____ 3

Інші події в ЄС _____ 7

■ ЗОВНІШНЯ ТА БЕЗПЕКОВА ПОЛІТИКА УКРАЇНИ

Аналіз теми тижня: План Трампа - Путіна про примус України до миру на умовах капітуляції _____ 10

Двосторонні відносини _____ 13

Великобританія _____ 13

Саудівська Аравія _____ 14

Ізраїль _____ 14

США _____ 14

Чехія _____ 14

■ ПЕРЕБІГ РОСІЙСЬКО-УКРАЇНСЬКОЇ ВІЙНИ

Зміни на фронті _____ 15

Військова допомога _____ 16

Росія: внутрішні та зовнішні виклики _____ 16

■ АНАЛІЗ ТЕМИ ТИЖНЯ: Американська Мюнхенська зрада Європи



Фото: EFA

У п'ятницю, 14 лютого 2025 року, в Мюнхені розпочалася щорічна конференція з безпеки, і вже перший день заходу спричинив не просто багато обговорень, а став справжнім холодним душем для Європи. Від другої після Дональда Трампа особи в американській владі очікували деталей щодо зовнішньої політики Вашингтона Джей Ді Венса заявив, що **головна загроза для Європи походить не від Росії чи Китаю, а від внутрішніх процесів у самій Європі**. Він розкритикував ЄС за цензуру та скасування виборів, зокрема згадавши ситуацію в Румунії, де були анульовані результати першого туру президентських перегонів, у якому переміг проросійський кандидат Колін Джоржеску. Цікаво, що про Україну Венс майже не згадував, лише натякнувши на **"розумне врегулювання"**. Водночас його риторика щодо Києва стала менш жорсткою, можливо, тому що він залучений до переговорного процесу.

Крім того, Венс звинуватив європейські країни в ігноруванні закликів США щодо справедливого розподілу фінансового навантаження на оборону в межах НАТО, відкрито пригрозивши зміною геополітичного курсу Америки. Його виступ у соцмережі X поширив мільярдер Ілон Маск, який тепер, здається, відіграє роль сірого кардинала в американській політиці, супроводивши допис гаслом **MEGA – Make Europe Great Again (Зробимо Європу знову великою)**.¹ Після свого скандального виступу в Мюнхені Джей Ді Венс провів зустріч із кандидаткою в канцлери Німеччини,

¹ Мюнхенський холодний душ: чому Європі та Україні більше не варто сподіватися на лідерство США. 15.02.2025. <https://tsn.ua/exclusive/myunhenskiy-holodniy-dush-chomu-yevropi-ta-ukrayini-bilshe-ne-var-to-spodivatisya-na-liderstvo-ssha-2767797.html>

лідеркою проросійської "**Альтернативи для Німеччини**" Алісою Вайдель, яка послідовно виступає за припинення військової допомоги Україні та скасування санкцій проти Росії.

Виступ і поведінка Венса та інших представників американської делегації, серед яких були держсекретар Марко Рубіо, міністр оборони Піт Гегсет шокували європейських лідерів, викликавши хвилю критики. Ба більше, американські високопосадовці зробили низку суперечливих заяв щодо війни Росії проти України, які згодом їм самим довелося спростовувати. Виглядало це так, що *команда Трампа не має чіткого плану завершення війни, створюючи інформаційний хаос, зокрема заявами про можливе надання Україні ядерної зброї та нібито надання допомоги на \$350 млрд, які до цього жодного разу не звучали.*

Перед відкриттям Мюнхенської безпекової конференції відбулися перші офіційно підтвержені телефонні переговори між Дональдом Трампом і Володимиром Путіним. До цього Трамп неодноразово ухилявся від чіткої відповіді щодо своїх контактів із Кремлем, ані підтверджуючи, ані спростовуючи їх. Одразу після розмови з Путіним він також поспілкувався телефоном із Володимиром Зеленським. Однак інформаційна плутанина, створена адміністрацією Трампа, ставить під сумнів наявність у нього реального плану врегулювання війни Росії проти України.

Все почалося 13 лютого, коли, наступного дня після розмови з Путіним, Трамп уникнув прямої відповіді на запитання про рівноправність Києва в мирному процесі. Він знову наголосив, що Україна не повинна вступати до НАТО, оскільки цього не хоче Росія. Окрім того, він повторив свою заяву, що США надали Україні \$350 млрд допомоги, тоді як Європа лише \$100 млрд. Проте реальні цифри значно відрізняються. Так, з початку повномасштабного вторгнення Вашингтон надав дещо більше ніж \$170 млрд, а Брюссель \$134 млрд.

Згодом спеціальний представник Трампа з питань України та Росії **Кіт Келлог** заявив про необхідність угоди, яка передбачає **потенційну втрату Україною частини територій**. Він провів паралель із політикою Заходу щодо країн Балтії під час окупації СРСР, коли їх незалежність офіційно не визнавали, але не робили активних спроб змінити ситуацію. Проте Келлог не уточнив, чи йдеться про фіксацію втрати територій у мирній угоді з Росією, чи про окремий юридичний документ, що закріплюватиме передачу чотирьох областей та Криму, які Путін незаконно включив до російської конституції. У будь-якому разі така позиція фактично означає визнання окупації.

Однак суперечливі заяви команди Трампа на цьому не завершилися. У день відкриття Мюнхенської безпекової конференції були опубліковані інтерв'ю Джей Ді Венса, Марко Рубіо та Піта Гегсета. У розмові з The Wall Street Journal віце-президент Венс, який не відзначається прихильністю до України, не виключив можливості жорсткіших санкцій і навіть військових дій, якщо Росія не погодиться на мирну угоду. Він також заявив, що варіант відправки американських військових в Україну залишається відкритим. Водночас у своєму інтерв'ю Breitbart News міністр оборони Піт Гегсет припустив, що Україна в майбутньому може приєднатися до НАТО, хоча ще напередодні категорично заперечував таку можливість. Окрім того, він навіть не виключив передачу Києву ядерної зброї.

Більш стриманим був сенатор **Марко Рубіо**, який в інтерв'ю американському радіо запропонував почати з припинення вогню, створення гуманітарних коридорів, взаємного припинення ударів по енергетичній інфраструктурі та надання Україні гарантій безпеки, але не з боку США, а з боку Європи. Він також згадав "мовні та культурні питання", що відразу викликало асоціації з "Мінськими домовленостями", які не запобігли повномасштабному вторгненню.

У відповідь на резонанс Венс звинуватив The Wall Street Journal у перекручуванні його цитат і фактично відкликав свої слова про можливість відправки американських військ до України. Проте його виступ у Мюнхені залишився надзвичайно різким: він фактично звинуватив європейські уряди в тому, що вони не дають прийти до влади правим партіям і обмежують свободу слова, порівнявши ситуацію в ЄС із радянськими режимами. Міністр оборони Німеччини Борис Пісторіус засудив такі висловлювання, заявивши, що порівнювати Європу з авторитарними урядами є неприйнятним.²

Європейські ЗМІ повідомили, що високопосадовці ЄС були шоковані позицією Венса, яка віддзеркалює думки Трампа та збігається з риторикою проросійських ультраправих політиків. Водночас голова Єврокомісії Урсула фон дер Ляен наголосила, що Європі слід суттєво збільшити витрати на оборону, зокрема через дозвіл європейським банкам фінансувати оборонну промисловість. Вона нагадала, що наразі країни ЄС витрачають близько 2% ВВП на оборону, що все ще недостатньо для гарантування безпеки. Попри це, Трамп і його союзники продовжують наполягати на тому, що Європа має самостійно дбати про безпеку, а США захищають її "за власний рахунок". Варто зазначити, що американська армія сама стикається з недобором особового складу, а Китай уже випередив США за кількістю та потужністю флоту. **Це викликає сумніви щодо здатності Вашингтона виконувати свої безпекові зобов'язання перед союзниками.** Колишній прем'єр Британії Борис Джонсон закликав європейців не панікувати і не нарікати на США, а взяти більше відповідальності за свою оборону. За його словами, адміністрація Трампа не "здає" Україну, оскільки продовжує визнавати її суверенітет і заявляє, що Путін не може перемогти.

На полях конференції відбулася зустріч Володимира Зеленського з Джей Ді Венсом, під час якої американський віце-президент заявив, що США прагнуть досягти миру, який унеможливить майбутні конфлікти в Європі. В.Зеленський, у свою чергу, повідомив, що наступного тижня в Україну прибуде Кіт Келлог для подальших переговорів і оцінки ситуації. В інтерв'ю NBC News Зеленський зазначив, що **Україні буде надзвичайно важко вистояти без військової допомоги США, а Путін насправді використовує переговори для спроби зняття санкцій.**

Фактично **телефонна розмова Трампа з Путіним стала першим кроком до його виходу з міжнародної ізоляції.** Уже ведеться підготовка до особистої зустрічі Трампа з Путіним, яку готова прийняти Саудівська Аравія. Сенатор-республіканець Ліндсі Грем, який вважається наближеним до Трампа, закликав не зациклюватися на його контактах із Кремлем, а думати про шляхи завершення війни. Водночас Грем висунув пропозицію щодо вступу України в НАТО: якщо зараз це неможливо, то, на його думку, Захід має зафіксувати правило, згідно з яким у разі нового російського вторгнення Україна автоматично стане членом Альянсу. Він наголосив, що якби така домовленість існувала ще в 2014 році, Путін би не наважився на агресію.

Таким чином, підхід адміністрації Трампа залишається суперечливим: з одного боку, вона заявляє про підтримку України, з іншого, коли її представники говорять про територіальні поступки, відмову від членства в НАТО та зростаючий тиск на Європу щодо збільшення військових витрат. Водночас **сам факт відновлення контактів між Трампом і Путіним, а також підготовка їхньої зустрічі свідчать про можливі зміни у міжнародному позиціонуванні США.**

Однією з ключових подій конференції стала зустріч Венса, держсекретаря США Марко Рубіо та спецпредставника Трампа Кіта Келлога із В.Зеленським та українською

² Армія Європи, лідерство Німеччини та заяви США: підсумки Мюнхенської безпекової конференції. 16.03.2025. <https://fakty.com.ua/ua/svit/20250216-armiya-yevropy-liderstvo-nimechchyny-ta-zayavy-ssha-pidsumky-myunhenskoyi-bezpekovoyi-konferenciyi/>

делегацією. Її спочатку відклали, що породило чутки про узгодження ресурсної угоди між США та Україною. Однак у підсумку її так і не підписали. За витоками з американських ЗМІ, Київ не погодився з деякими умовами Вашингтона, а неофіційні джерела свідчать, що Угода не містила достатніх гарантій безпеки для України. Судячи з усього, переговори тривають, і це важливо: відстоювати свої інтереси доводиться не лише перед Росією, а й у комунікації зі стратегічними партнерами.

Попри розмови про те, що США ведуть переговори переважно з Росією, ситуація виглядає інакше: **з Києвом Вашингтон спілкується офіційно, а з Москвою за закритими дверима**. Окрему зустріч у Мюнхені провели Андрій Єрмак та Кіт Келлог, що підтверджує: головним переговорником від України залишається Офіс Президента. Щодо американської переговорної команди: Уїткофф контактуватиме з росіянами, а Келлог – з Києвом та європейцями. Окрім того, Джей Ді Венс уже заявив про можливість прямих переговорів між Україною та Росією.

Лідери Європи та Зеленський вже кілька місяців заявляли, що мирні переговори з Росією повинні відбуватися за їхньої участі, оскільки будь-яка угода вплине на безпеку всього континенту. Проте, за словами Трампа, за столом переговорів можуть бути тільки українці, росіяни та, ймовірно, американці, що викликало дипломатичний резонанс у європейських столицях. Кіт Келлог, спеціальний представник Трампа з питань України, в Мюнхені заявив, що, хоча Європа і не братиме участі в переговорах, вона все одно відіграватиме вирішальну роль у забезпеченні суверенітету України.

У контексті цих подій **Володимир Зеленський запропонував створити Збройні сили Європи**, для того, щоб майбутнє Європи залежало тільки від європейців, і рішення щодо Європи ухвалювались саме в Європі. Він наголосив, що Україні не можна допустити угод за її спиною без її участі, і це правило має поширюватися на всю Європу. Щодо членства України в НАТО, генеральний секретар НАТО Марк Рютте зазначив, що Україна не повинна відмовлятися від цього прагнення в рамках мирних переговорів з Росією, хоча Геггсет на зустрічі НАТО в Брюсселі цього тижня натякав, що це може стати частиною мирного процесу. Проте Рютте спростував ці припущення, заявивши, що членство в НАТО не буде залежати від результатів переговорів.

Останніми місяцями в Євросоюзі активно обговорюється питання зміцнення оборонних спроможностей блоку та зменшення залежності від США. Рішенням цих дискусій стало ***погодження країн-членів ЄС на інвестиції в оборону в обсязі €500 млрд протягом наступного десятиліття, з наміром створити спільні оборонні інструменти***. Урсула фон дер Ляєн, голова Європейської комісії, анонсувала активізацію положень про відступні для інвестицій в оборону. Це дозволить країнам-членам з обмеженими фінансовими можливостями збільшити витрати на оборону без порушення фіскальних правил ЄС і можливих штрафів через надмірний дефіцит. Поточна процедура надмірного дефіциту застосовується до восьми країн ЄС. Фон дер Ляєн також підкреслила, що цей захід стане частиною нового "сміливого підходу", адже для забезпечення безпеки Європи необхідно робити більше, і Європа повинна принести більше користі.

У той же час, в рамках конференції, лідер Християнсько-демократичного союзу Німеччини **Фрідріх Мерц** заявив, що **Німеччині бракує лідерства в Європейському Союзі**. Він підкреслив важливість стратегічного становища Німеччини в центрі Європи і готовність взяти на себе це лідерство, оскільки багато чого в Європі залежить від Берліна. Ці заяви стали реакцією на економічні труднощі Німеччини та політичні розбіжності в уряді Олафа Шольца, що послабили позиції Німеччини на європейській арені.

Отже, нещодавня міжнародна конференція з питань безпеки в Мюнхені стала справжнім "холодним душем" для Європи. Заяви американських високопосадовців, зокрема віцепрезидента Дж. Д. Венса, викликали жваве обговорення як у кулуарах, так і на сцені конференції. У своєму виступі він зосередився не на пошуках шляхів завершення російської війни проти України, а на критиці європейських демократій, звинувачуючи їх у відсутності свободи слова, внутрішніх проблемах ЄС, таких як міграція, а також у підтримці крайніх правих сил.

Для багатьох європейських політиків, які звикли покладатися на лідерство США і які з моменту обрання та інавгурації президента Трампа дотримувалися підходу "**почекаємо і побачимо**", ці заяви стали **великим шоком**. Особливо вразило те, що США не вважають європейців важливими учасниками потенційних перемовин чи пошуків шляхів для вирішення війни. Це свідчить про те, що **трансатлантична єдність почала тріщати, і змусило європейців задуматися про своє місце в регіональній безпековій політиці**. Тим не менше, цей тривожний сигнал може стати тим моментом, який насправді розбудить Європу.

У світлі чіткої позиції нової американської адміністрації, що безпека Європи – це безпосередня відповідальність самої Європи, зараз критично важливо для Європи продемонструвати свою суб'єктність. Європейські лідери в своїх виступах запевняли Україну в непохитності підтримки та її зростанні. Тепер основне – це перетворити ці заяви на конкретні та рішучі кроки. Одним із таких кроків могла б стати повна конфіскація заморожених російських активів і їх передача Україні, а також значні пакети військової допомоги або посилення санкцій проти Росії. Екстрений саміт європейських лідерів, організований французьким президентом у Парижі, став першим практичним кроком у цьому напрямку.

Від послаблення трансатлантичної єдності виграє лише Росія, яка завжди прагнула розділити ключових партнерів України. Однак **цього разу європейські партнери вперше так гостро відчували, що вони з Україною в одному човні. Адже безпека України, це тепер і їхня безпека**. Ось чому виступ українського президента був сприйнятий особливо тепло. Тепер, як ніколи, Україні зрозуміло, як це, коли про неї говорять без її участі, підриваючи її суб'єктність. У виступі Зеленського прозвучав заклик до дій: "Я вірю в Європу. І я впевнений, що ви також вірите в неї. Я закликаю вас діяти заради себе, заради Європи, заради народів Європи, заради ваших країн, заради ваших домівок, заради ваших дітей і заради нашого спільного майбутнього".

Європейці ж застерігають від угод, які можуть не відповідати інтересам України. Незмінно важливим питанням залишаються **гарантії безпеки**. Ці гарантії можуть включати військову присутність партнерів, однак американці хочуть перекласти цю відповідальність на європейців, стверджуючи, що вони не братимуть участі у такому форматі. Також США не вважають реалістичним вступ України в НАТО. **Україні зараз як ніколи потрібна внутрішня єдність, а європейські лідери мають проявити стратегічне лідерство та конкретні дії, які підтвердять їхні слова і забезпечать реальну підтримку Україні в цей критичний момент**.

Суд у Швеції підтвердив рішення арбітражу на користь України за позовом акціонерів "Укрнафти"

03.02.2025

Позивачі, які сукупно володіють 40,1009% акцій ПАТ "Укрнафта" і входять до неформальної групи "Приват" Ігоря Коломойського і Геннадія Боголюбова, у 2015 році ініціювали арбітражне провадження проти України, вимагаючи компенсації у розмірі понад 6 мільярдів доларів США з відсотками.

У лютому 2021 року Стокгольмський арбітражний трибунал ухвалив рішення на користь України.

Апеляційний суд Свеа закріпив це рішення.

Європейська правда

У Бельгії через майже 8 місяців після виборів склав присягу новий уряд

03.01.2025

Фламандський націоналіст Барт де Вевер та його міністри склали присягу перед королем Філіпом у понеділок вранці.

У понеділок де Вевера вже очікують у палаці Егмонт, де проходить неформальний саміт 27 глав держав і урядів Європейського Союзу.

Розгляд вотуму довіри новому уряду очікується в четвер, після чого офіційно буде створена нова коаліція

Європейська правда

У Нідерландах виявили контакти з розвідкою РФ затриманого працівника компанії-виробника чипів

06.02.2025

Колишній співробітник виробника верстатів для виготовлення мікросхем ASML і виробника чипів NXP, який вже кілька місяців перебуває під вартою за підозрою в крадіжці комерційної таємниці, контактував з російською Службою зовнішньої розвідки (СЗР).

Про це йдеться в офіційному повідомленні Генеральної служби розвідки та безпеки Нідерландів (AIVD) до прокуратури.

За даними AIVD, СЗР займається, серед іншого, отриманням "розвідувальної інформації про науку і технології".

На початку грудня нідерландська телепрограма Nieuwsuur повідомила, що в Нідерландах заарештували російського інженера, який працював, зокрема, в ASML і NXP. Він нібито роками викрадав секрети компанії і ділився ними з російським контактом. Це були інструкції та інші цифрові документи.

Європейська правда

Європейські ультраправі з Орбаном і Ле Пен зібрали масштабну зустріч у Мадриді

08.02.2025

Лідери ультраправих партій, що входять до третього за величиною об'єднання Європарламенту "Патріоти за Європу" зібрались на масштабну зустріч у Мадриді під гаслом "Зробимо Європу знову великою".

У заході взяли участь прем'єр-міністр Угорщини Віктор Орбан, віцепрем'єр Італії Маттео Сальвіні, а також неформальна лідерка французької партії "Національне об'єднання" Марін Ле Пен і лідер нідерландської Партії свободи Герт Вілдерс.

Присутні на зустрічі привітали повернення Дональда Трампа до влади, критикували міграцію і "ліваків".

Європейська правда

В Румунії подав у відставку президент, якому не обрали наступника

10.02.2025

Президент Румунії Клаус Йоганніс, чий президентський термін офіційно закінчився в грудні, оголосив, що іде у відставку, аби не розпалювати кризу довкола його посади.

Другий і останній термін Йоганніса закінчився 21 грудня 2024 року. Однак, новий президент Румунії так і не був обраний, а Конституційний суд вирішив як скасувати президентські вибори, так і дозволити Йоганнісу залишатися на посаді до початку мандату нового президента.

Європейська правда

Канцлер усієї Європи: як Німеччина обрала головного опонента Дональду Трампу

24.02.2025

Після парламентських виборів у Німеччині змінюється влада. Новим лідером країни – та, як сподіваються, об'єднаної Європи – стане Фрідріх Мерц, переконаний євроатлантист та очільник консервативного союзу ХДС/ХСС.

Одночасно вибори у Німеччині запам'ятаються величезним успіхом ультраправої "Альтернативи для Німеччини". Ця проросійська і правоекстремістська партія, за яку агітував Ілон Маск, не тільки посіла друге місце з рекордним результатом, а й подвоїла його у порівнянні з виборами 2021 року.

Тепер "АдН" стає головною опозиційною силою і робитиме все, щоб отримати кермо влади за чотири роки на наступних виборах.

Європейська правда

Експрем'єру Польщі висунули звинувачення у перевищенні повноважень

27.02.2025

У четвер Матеуш Моравецький прибув до Окружної прокуратури у Варшаві, де йому оголосили звинувачення. Навесні 2020 року Моравецький як прем'єр розпорядився почати підготовку до проведення виборів президента повністю поштовим голосуванням у зв'язку з пандемією коронавірусу.

Рішення експрем'єра, як стверджують, призвели до збитків на 70 мільйонів злотих. Сам Моравецький стверджує, що не винний, і що діяв на користь Польщі.

Європейська правда

Зовнішня та безпекова політика України

- **АНАЛІЗ ТЕМИ ТИЖНЯ: План Трампа - Путіна про примус України до миру на умовах капітуляції**



Фото: Getty Images

Дональд Трамп налаштований проти постаті В.Зеленського, особливо як очільника України. Так, він заявив, що рейтинг Володимира Зеленського становить лише 4%, і що в Україні необхідні нові вибори. Ці слова викликали обурення в українському сегменті соцмереж, оскільки це явна брехня, що не відповідає дійсності. Навіть ті, хто є противниками В.Зеленського, знають, що його рейтинг зараз значно вищий. До подібних заяв Трампа потрібно ставитися спокійно і не реагувати на них емоційно, оскільки таких тверджень, що не відповідають дійсності і підтримують російські наративи, буде чимало. В оточенні президента США є люди з відверто проросійськими поглядами, і він часто дослухається лише до свого найближчого кола. Серед найбільш відомих Ілон Маск і нова очільниця Національної розвідки Тулсі Габбард, яка давно повторює тези, що розповсюджує російська пропаганда.

Фактично, ми стаємо свідками формування Альянсу між Путіним та Трампом. В аналітичні доповіді Texty.org.ua вони зазначають, що кілька років спостерігали за російською пропагандою та помітили, що Кремль повторює тези трампістів ще до виборів. Тому нинішні події не є несподіваними. **Будь-які домовленості між Трампом і Путіним є спробою змусити Україну капітулювати.** Але варто дивитися на ситуацію реалістично: розмови Трампа про мир не принесуть його Україні. Росія не відмовляється від своєї головної мети, якою є знищення України як держави та українців як нації. Тому **будь-які переговори між Трампом і Путіним призведуть до**

того, що Україна буде змушена капітулювати. Це означатиме ще більші страждання, ніж зараз, коли ми воюємо і чинимо спротив.³

Аналітики видання зазначають, що мир Трампа може привести до того, що територія України стане великим концтабором, де нас катуватимуть, гвалтуватимуть і проводитимуть масові розстріли та депортації, і ми не зможемо дати здачі, а світ навіть не висловить занепокоєння. Таке вже траплялося. Хоча форми цього сценарію можуть змінюватися, результат буде однаковий. В таких умовах, вони зазначають, що **українська влада повинна ігнорувати будь-які домовленості між США і Росією, а також вимоги США до України.**

Зараз настав час покладатися виключно на внутрішні сили та активно працювати з європейцями. Швидше за все, **Україні доведеться воювати без підтримки США.** Київ вже давав бій окупанту без зовнішньої допомоги на початку війни, коли більшість світових лідерів, включно з президентом США Байденом, вірили, що Україні залишилось 3 дні. І лише після того, як український народ показав свою завзятість, прийшла міжнародна допомога. Зараз ситуація може повторитися. Значна частина виборців Трампа підтримує Україну, і якщо Київ не піде на капітуляцію, попри проросійські настрої серед деяких акторів, Трампу буде складно ігнорувати настрої всередині його країни. Заяви Дональда Трампа, які спрямовані на критику президента України Володимира Зеленського, свідчать про можливе погіршення підтримки з боку США, що дійсно є тривожним сигналом для України. Виглядає так, що Трамп намагається змусити Україну до укладання мирної угоди, тоді як Росія, агресор, залишається без змін у своїй політиці.

Проте, ***навіть в таких умовах, міжнародна військова допомога Україні ймовірно продовжиться, хоч і в зменшеному обсязі.*** Зокрема, важливою є роль європейських військових підприємств, які можуть значно наростити свої потужності й збільшити обсяг допомоги Україні. Однак для цього Україні доведеться адаптуватися до нових умов і шукати альтернативні джерела підтримки. Микола Сунгуровський, військовий експерт Центру Разумкова, зазначає, що хоч допомога від США може і не припинитися повністю, або змінювати свій статус, це все одно може мати серйозні наслідки. Для того щоб компенсувати зменшення допомоги з боку США, Україні потрібно буде більше покладатися на Європу, а також оптимізувати свою політику щодо отримання допомоги, диверсифікуючи джерела. Це, безумовно, складна ситуація, і рішення про подальші кроки України на міжнародній арені потребують обережності та стратегічного підходу.

Дійсно, ***ситуація з інформаційною підтримкою України та її стосунками з Трампом й іншими міжнародними акторами є дуже складною.*** Як зазначено, Україна не приділила достатньо уваги популяризації своїх досягнень та суми допомоги, яку отримує від США, що дозволило Трампу використовувати російську пропаганду для перекладу вини на Україну. Це може мати серйозні наслідки для міжнародної підтримки, якщо ця інформація не буде належним чином представлена та не стане частиною загальної свідомості.

Що стосується можливості укладання мирної угоди на невідгідних умовах для України, експерт вважає, що для того, ***щоб уникнути таких сценаріїв, Україна повинна визначити чіткі червоні лінії.*** Це важливо, щоб захистити національні інтереси та не допустити здачі територій або втрати контролю над окупованими областями. Тим більше, що в умовах, коли ці території перебувають під контролем

³ "Мир Трампа" — це примус до капітуляції. Що робити Україні в умовах альянсу США і РФ. 19.02.2025. <https://texty.org.ua/fragments/114496/myr-trampa-ce-prymus-do-kapituljacyji-sho-robyty-ukrayini-v-umovah-alyansu-ssha-i-rf/?src=main>

Росії, результат переговорів, ймовірно, буде вже заздалегідь визначений на користь РФ, особливо через контроль за демографічними змінами. Європа, звісно, має потенціал для зміни ситуації, однак, як зазначено, політична воля є обмеженою через настрої електорату.

Проте, Європа дійсно активізується, намагаючись покращити ситуацію на нашу користь, і ця активізація може призвести до більш інтенсивної допомоги Україні. Однак тут важливо, щоб і самі українці вийшли із зони комфорту, зокрема щодо солідарності та підтримки власних зусиль на фронті, а також активної боротьби з ухилянтами, що є частиною цієї ситуації. В цілому, питання про військову допомогу, розвиток оборонної промисловості та міжнародну політику для України залишаються ключовими на даному етапі війни. Олександр Хара, експерт Центру оборонних стратегій, підкреслює важливість перспектив для України в нинішній ситуації, порівняно з 2014 та 2022 роками. ***Незважаючи на виклики, Україна перебуває в значно сильнішій позиції, оскільки ситуація на фронті не є катастрофічною, а європейська підтримка зміцнює її позиції.*** Це дозволяє сприймати ситуацію більш оптимістично, зберігаючи психологічну стійкість і спокій.⁴

Таким чином, попри політичні непорозуміння чи заяви окремих лідерів, ситуація для України залишається значно менш критичною, ніж у попередні роки, і є реальні шанси на підтримку з боку Європи в разі необхідності. Проте зрозуміло, що Трамп чи то від особистих образ чи то від грошей Кремля буде усіляко тиснути та провакувати Київ. В цих обставинах Україна немає погоджуватись на жодні умови, що не мають точних військових гарантій безпеки, або які передбачують будь-які поступки Росії, або винагороджують її за її злочини.

⁴ Експерт: Трамп не зможе змусити Україну до капітуляції, бо ми зараз у сильнішій позиції, ніж три роки тому. 18.02.2025. <https://www.ukrinform.ua/rubric-politics/3961590-ekspert-tramp-ne-zmoze-zmusiti-ukrainu-do-kapitulacii-bo-mi-zaraz-u-silnisij-pozicii-niz-tri-roki-tomu.html>

Україна-Великобританія

Андрій Сибіга провів у Києві переговори з британським колегою Девідом Ламмі

05.02.2025

У середу, 5 лютого, міністр закордонних справ України Андрій Сибіга привітав у Києві державного секретаря у закордонних справах, справах співдружності націй та розвитку Великої Британії Девіда Ламмі.

Ключовою темою переговорів стало практичне втілення історичної Угоди про сторічне партнерство між Україною та Сполученим Королівством, підписаної нещодавно Президентом Володимиром Зеленським та Прем'єр-міністром Кіром Стармером.

У ході переговорів дипломати обговорили подальшу військову допомогу Україні, збільшення ціни війни для агресора, зміцнення обороноздатності та стійкості України, а також посилення санкційного тиску на Росію. Сторони погодилися, що єдиним реалістичним шляхом до завершення російської агресії є втілення концепції “мир завдяки силі”.

Андрій Сибіга висловив глибоку вдячність Великій Британії за оголошення нового пакету підтримки України на 55 мільйонів фунтів.

“Це фінансування соціальних, гуманітарних та енергетичних програм посилить нашу стійкість, і ця допомога зараз дуже вчасна”, – підкреслив міністр.

Глава МЗС також подякував Великій Британії за підготовку декількох десятків тисяч українських військових у межах програми Interflex та обговорив зі своїм колегою можливість її розширення. Окрему увагу дипломати приділили розвитку оборонної промисловості, зокрема розширенню далекобійних спроможностей України.

“Пріоритетом є виробництво дронів, які відіграють важливу роль у сучасних бойових операціях. Я закликав британську сторону масштабувати інвестиції в українське виробництво зброї”, – наголосив міністр.

Глава МЗС повідомив, що сторони погодилися із необхідністю подальшого використання заморожених російських активів для підтримки України. Найближчим часом розпочнеться використання коштів з наданої Британією позики в понад два мільярди фунтів, отриманих із цих активів.

Окрему увагу глави української та британської дипломатії приділили спільній роботі зі зміцнення продовольчої безпеки Сирії та реалізації ініціативи «Продовольство з України» Андрій Сибіга висловив вдячність британській стороні за внесок у розмірі 3 мільйонів фунтів на розвиток цієї програми.

МЗС України

Україна-Саудівська Аравія

Андрій Сибіга провів телефонні переговори з міністром закордонних справ Саудівської Аравії принцом Фейсалом бін Фарханом Аль Саудом

09.02.2025

Міністр закордонних справ України Андрій Сибіга: "Я обговорив з міністром закордонних справ Саудівської Аравії принцом Фейсалом бін Фарханом Аль Саудом двосторонні відносини, подальші контакти та можливості для співпраці. Ми обмінялися думками щодо регіонального та глобального розвитку. Я поінформував про нашу програму «Продовольство з України» для допомоги сирійському народу".

МЗС України

Україна-Ізраїль

Андрій Сибіга провів зустріч з міністром закордонних справ Ізраїлю Гідеоном Сааром

14.02.2025

Міністр закордонних справ України Андрій Сибіга: "Я зустрівся з Гідеоном Сааром, щоб обговорити українсько-ізраїльські відносини та спільні виклики безпеці, що походять від поглиблення співпраці між Іраном та Росією. Ми домовилися активізувати двосторонню співпрацю у сферах, що становлять взаємний інтерес. Я також запросив свого колегу відвідати Україну".

МЗС України

Україна- США

Андрій Сибіга провів зустріч зі спецпредставником США з питань України Кітом Келлогом

20.02.2025

Міністр закордонних справ України Андрій Сибіга: "На зустрічі зі спецпредставником США з питань України Кітом Келлогом обговорили шляхи до всеосяжного, справедливого та стійкого миру. Підтвердив готовність України досягати миру завдяки силі та поділився нашим баченням необхідних кроків. Наголосив, що безпека України і безпека трансатлантичного простору неподільні".

МЗС України

Україна-Чехія

Андрій Сибіга провів телефонні переговори з міністром закордонних справ Чехії Яном Ліпавським

28.02.2025

Міністр закордонних справ України Андрій Сибіга: "Дякую, шановний Яне. Ми захищаємо правду, гідність і свободу, а також стримуємо екзистенційну загрозу для Європи, яку становить російська агресія і терор. Дуже важливо мати таких друзів, як Чехія, на нашому боці. Ми цінуємо, що можемо на вас покластися".

МЗС України



Джерело: Армія FM

■ *Зміни на фронті*

Зміни на фронті:

Тренд: *Сили оборони України зупинили наступ російських військ по всій лінії фронту*

Активність ворога децю знизилася. Більше половини атак противник здійснив на Торецькому, Покровському та Новопавлівському напрямках.

На Харківському напрямку Сили оборони відбивали штурми поблизу Вовчанська. Крім того, ворог завдав авіаційного удару керованими авіабомбами по району Малої Вовчої.

На Куп'янському напрямку противник намагався просунутися в районах Лозової, Петропавлівки, Степової Новоселівки та Богуславки, отримав відсіч.

На Лиманському напрямку агресор проводив постійні атаки поблизу населених пунктів Нове, Греківка, Новомихайлівка, Колодязі, Зелена Долина, Ямполівка, Новоліубівка та Торське.

На Сіверському напрямку противник проводив постійні атаки у районах Білогорівки та Верхньокам'янського, які відбито.

На Краматорському напрямку українські захисники відбивали атаки під Білої Гори.

На Торецькому напрямку агресор намагався просунутись в районах населених пунктів Дачне, Курдюмівка, Кримське, Дружба, Торецьк та Щербинівка.

На Покровському напрямку українські захисники відбивали всі 14 атак ворога у районах населених пунктів Валентинівка, Єлизаветівка, Промінь, Лисівка, Покровськ, Удачне, Котлярівка, Олексіївка та Андріївка. Авіація противника завдала ударів КАБамаи по Леонтовичам та Звіровому.

На Новопавлівському напрямку українські захисники відбивали атаки поблизу населених пунктів Костянтинівка, Розлив, Скудне, Бурлацьке та в напрямку Веселого.

На Гуляйпільському напрямку в районах Новосілки та Привільного протягом місяця продовжувались боєз'ясування з ворогом. В той же час авіаударів КАБама та некерованими ракетами зазнали Воскресенка, Шевченко, Новодарівка, Гуляйполе та Залізничне.

На Орхівському напрямку загарбники просунулись вперед поблизу Новоданилівки, П'ятихаток та в напрямку Степового. Ударів НАРама зазнала Мала Токмачка.

На Придніпровському напрямку ворог проводив безуспішні спроби атаки позицій українських захисників. Від авіаудару НАРама постраждало Львове.

■ **Військова допомога**

Україна стала найбільшим у світі імпортером основних видів озброєнь за період 2020-2024 років, збільшивши імпорт майже у 100 разів порівняно з 2015-2019 роками, в той час, як експорт Росії впав на 64%. Такі дані наводить Стокгольмський міжнародний інститут дослідження проблем миру (SIPRI). У звіті йдеться, що 64% імпорту озброєнь протягом звітного періоду надійшли зі США. Загалом імпорт озброєнь європейськими членами НАТО зріс більш як удвічі (на 105%) порівняно з попередніми п'ятьма роками. Вперше за два десятиліття найбільша частка американського експорту озброєнь припала на Європу (35%), а не на Близький Схід (33%). Експорт озброєнь США загалом зріс до 43% — у 2020-2024 роках країна постачала основні види озброєнь до 107 держав. За нею слідує Франція як другий найбільший експортер озброєнь (9,6%, 65 країн), Німеччина (5,6%), Італія 4,8%⁵. На Китай припадає 5,9%, серед яких багато великих імпортерів не купують китайську зброю з політичних причин.

■ **Росія: внутрішні та зовнішні виклики**

Тренд: США та Росія ініціюють новий передел Світу: що залишиться Китаю і де опиниться Європа?

80 років тому лідери США, СРСР і Великобританії провели зустріч, на якій визначили післявоєнний поділ світу. Німеччина, що зазнала поразки, була розділена на дві частини: ФРН, яка орієнтувалася на Захід, і НДР, що перебувала під впливом СРСР. Радянський Союз встановив контроль над Східною Європою, отримав Калінінград і Сахалін, тоді як Великобританія отримала право на врегулювання ситуації в Греції.

80-та річниця Ялтинської конференції майже збіглася з поверненням Дональда Трампа в Білий дім. Він одразу заявив про наміри США претендувати на Гренландію, що належить Данії, Панамський канал, а також запропонував Канаді стати 51-м штатом. Такі заяви змушують проводити аналогії з можливим новим переделом світу.

⁵ Ukraine the world's biggest arms importer; United States' dominance of global arms exports grows as Russian exports continue to fall. 10 March 2025. <https://www.sipri.org/media/press-release/2025/ukraine-worlds-biggest-arms-importer-united-states-dominance-global-arms-exports-grows-russian>

Важливо зазначити, що такі переподіли світу настають після війни, що зруйнувала попередню систему міжнародних відносин. За даними *The Independent*, незважаючи на миролюбну риторику, **Трамп підтримує концепцію розподілу сфер впливу**, що підтверджується його заявами щодо Гренландії, Панами, Канади та інших територій. Тож Москва та Пекін уважно спостерігають за діями Трампа, доходячи висновку, що він готовий говорити про демократію, але водночас застосовує методи, характерні для авторитарних режимів. "Цей підхід викликає тривогу в Китаї та Росії, які звикли до передбачуваності демократичних країн, а Трамп, навпаки, своєю непередбачуваністю створює для них додаткові ризики", — так зазначає Керівник політико-правових програм Українського Центру суспільного розвитку Ігор Рейтерович.

Головний редактор *Bloomberg* Тімоті О'Браєн ставить під сумнів, чи дійсно Трамп вірить у концепцію глобального поділу світу, де США контролюють Західну півкулю, Китай — Азію, а Росія — Європу. "Це ізоляціоністський підхід частини республіканців, який може призвести до хаотичної перебудови міжнародних відносин", — застерігає О'Браєн. Попри сумніви експертів щодо його реальних намірів, Трамп уже почав діяти доволі агресивно. Відразу після інавгурації він зателефонував прем'єр-міністру Данії Метте Фредеріксен і вимагав продати Гренландію.

За словами європейських чиновників, ця розмова пройшла в напруженій атмосфері. Трамп, отримавши відмову, поведився жорстко й конфронтаційно. "Це був холодний душ. Раніше цю тему не сприймали серйозно, але тепер ситуація виглядає реальною й потенційно небезпечною", — розповіло *Politico* одне з джерел.

Через тиждень Данія виділила 14,6 мільярда крон (близько 2,04 мільярда доларів) на зміцнення оборони Гренландії. Прем'єрка Фредеріксен також звернулася до європейських лідерів по підтримку у протистоянні агресивним заявам Трампа. Відповідь не забарилася: міністр закордонних справ Франції Жан-Ноель Барро підтвердив, що Париж розглядає можливість відправлення військ до Гренландії у відповідь на повторювані погрози США анексувати данську територію.

Ця ситуація вказує на те, що **Європа опинилася в особливій геополітичній пастці між двома великими силами – Росією та США**. За умов, коли традиційні міжнародні механізми вже не здатні забезпечити стабільність, Європі доведеться зробити важливі стратегічні кроки, щоб зберегти свою безпеку та політичну єдність. Це стосується не тільки зміцнення оборонних витрат, але й переосмислення ролі трансатлантичних зв'язків, які були важливими для післявоєнної Європи.

Ключовим питанням є довіра до США. Під час попередніх адміністрацій США європейські партнери мали певні тривожні сигнали, але нинішні геополітичні виклики, включаючи невизначеність навколо позицій Дональда Трампа, посилюють цю тривогу. Відносини між двома великими державами – Путіним і Трампом – відбуваються в контексті значної політичної та економічної невизначеності в Європі. Екстрений саміт у Парижі, що планується для обговорення цієї кризи, має стати вирішальним кроком, щоб визначити, чи буде Європа здатна взяти на себе відповідальність за власну безпеку чи знову залишиться в залежності від зовнішніх акторів.

У контексті поточної геополітичної ситуації, важливість єдності Європи і готовність протистояти російській агресії та впливу США стає критично важливою для її майбутнього на міжнародній арені. Це підкреслює серйозні геополітичні виклики, перед якими стоїть Європа в умовах глобальної нестабільності. Риторика російського президента Путіна та Трампа демонструє, як Європа може бути маргіналізована в міжнародних перемовинах, де навіть важливі питання щодо безпеки України і майбутнього континенту вирішуються без її участі.

Заява Джей Ді Венса про те, що основною загрозою для Європи є не Росія чи Китай, а імміграція та ультраправі рухи, викликала обурення серед європейських лідерів, підкреслюючи відсутність розуміння європейських реалій і пріоритетів з боку США. Підтримка ультраправих партій, як, наприклад, "Альтернатива для Німеччини", також додає напруженості у відносинах між Європою та США. Особливо тривожною виглядає заява Кіта Келлога, який наголосив на виключенні європейських лідерів з переговорів щодо України, що є відкритим приниженням для Європи. Під час цієї ситуації Китай намагається використати можливість, пропонуючи альтернативи через відновлення акценту на міжнародне право та принципи ООН, що відповідають європейським стандартам.

У той же час, **європейські лідери усвідомлюють, що стратегічні цілі Росії не обмежуються лише Україною.** Прем'єр-міністр Данії Метте Фредеріксен заявляє, що Європа більше не може вважати себе в мирний час, адже Росія нарощує військову потужність і може використовувати перерву для підготовки до нових агресій проти країн ЄС та НАТО. **Незважаючи на тимчасове вікно можливостей завдяки українському опору, Європа ризикує не встигнути підготуватися до майбутньої загрози без значного збільшення військових витрат і зміцнення оборонної промисловості.** Ця ситуація вимагає від європейських країн не тільки взаємної єдності, але й рішучих кроків у зміцненні своєї обороноздатності.

Хоча деякі експерти і видання і зазначають, що Трамп може досі бути сприятливо схильний до України та діяти жорстко по відношенню до Росії та Китаю, боронячи Західний світоцстрій, поки **ми маємо зворотню картину.** Дії американського президента фактично за місяць вбили америкаську гегемонію та розкололи Захід, коли Україні 3 роки тому вдалося його з'єднати. У той час Китай мовчки спостерігає як його головний конкурент пожирає сам себе із середини. Ялтинська конференція зробила із США світового лідера, зокрема завдяки закріпленню із собою союзників у Європі. Тепер ж всі вони зневірилися у них.

Перерезподіл буде мати катастрографічні наслідки для Вашингтона, адже він тепер не зможе втримати свої позиції. У той же час настав час Європі прокинутися та очолити Захід самотужки, тим самим захистити себе від зазіхань на його суб'єктність. І зараз ми можемо спостерігати як Брюсель сам це розуміє. Тому **у наступні місяці ми зможемо спостерігати нові ініціати об'єднаної Європи,** які до цього здавались не можливими у найближчому майбутньому.